

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/74/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014201033
Dátum vydania rozhodnutia: 26.07.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014201033.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeniča v právnej veci navrhovateľa: Y. U., bytom C. č. 4, XXX XX F., zastúpeného JUDr. Júliusom Jánošíkom, advokátom, AK so sídlom Klincová č. 35, Bratislava, P.O.BOX 86, 810 05 Bratislava 15, IČO: 17328284, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie v Bratislave, Ul.29.augusta č.8, o starobný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 20.01.2015, č.k. 8Sd 86/2014-21, jednomyselne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 20.01.2015, č.k. 8Sd 86/2014-21, m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 05.06.2014 z r u š u j e a vec vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 175,01 € a to na účet právneho zástupcu JUDr. Júliusa Jánošíka, č. 98618/5200 vedený v OTP Banka Slovensko, a.s. v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 05.06.2014, ktorým podľa § 65, § 112 ods. 1, § 274 a § 82 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ZSP“) rozhodla, že od 25.02.2010 navrhovateľovi vznikol nárok na starobný dôchodok v sume 441,60 € mesačne, ktorý sa podľa § 81 ods. 1 ZSP nevypláca a dňom 25.02.2010 nárok naň zaniká.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľovi bol od 1.7. 1991 podľa § 40 a 43 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej aj „ZSZ“) priznaný dôchodok za výsluhu rokov. Krajský súd rekapituloval rozhodnutie odporkyne a dospel k záveru, že odporkyňa správne postupovala podľa § 81 ods. 1 ZSP, keď rozhodla že mu naďalej patrí dôchodok za výsluhu rokov, ktorého výška ku dňu 25.2.2010 predstavuje sumu 583,71 € mesačne lebo táto je vyššia než vzniknutý nárok na starobný dôchodok ku dňu 25.2.2010, ktorý predstavuje sumu 441,60 € mesačne a preto nárok na starobný

dôchodok v nižšej sume od 25.2.2010 zaniká. K námietke navrhovateľa, že je poberateľom výsluhového dôchodku a nie invalidného dôchodku krajský súd uviedol, že navrhovateľ je poberateľom dôchodku za výsluhu rokov, ktorý sa za výsluhový dôchodok, resp. invalidný iba považuje zo zákona a v týchto prípadoch nie je možné aplikovať § 66 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z., t.j. súbeh nároku na výplatu výsluhového dôchodku s nárokom na dôchodok podľa všeobecných predpisov o sociálnom poistení. Rozhodnutie odporkyne považoval za zákonné a preto ho potvrdil podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Navrhovateľ včas podaným odvolaním namietal nesprávne právne posúdenie veci, nezrozumiteľnosť rozsudku a jeho nedostatočné odôvodnenie. Poukázal na to, že v danom prípade nebolo správne aplikovať § 266 ZSP nakoľko ide o vojaka z povolania na ktorého platí odlišná právna úprava (§ 1 ods. 3 ZSP, § 94 zákona č. 114/1998 Z.z., § 125 ods. 13 zákona č. 328/2002 Z.z.), pričom z týchto ustanovení vyplýva, že dôchodok za výsluhu rokov vyplácaný vojacom sa považuje za výsluhový dôchodok. Za zmätočné považuje tvrdenie odporkyne a túto vadu neodstránil ani krajský súd, prečo považujú dávku poberanú navrhovateľom za výsluhu rokov za výsluhový dôchodok resp. za invalidný dôchodok., keď na oba typy dôchodkov sa aplikujú rozličné právne úpravy, sú vyplácané rozličnými orgánmi za rozličné sociálne skutočnosti.

Z uvedených dôvodov žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie a zaviazal odporkyňu na náhradu trov konania.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu zotrvala na vecnej správnosti svojho rozhodnutia. Poukázala na to, že podľa § 266 ZSP dôchodok za výsluhu rokov priznaný do 31.12.2003 sa považuje po tomto dni za invalidný dôchodok a to v sume v akej patrilo do 31.12.2003, bez obmedzenia z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti. Ďalej poukázala na to, že navrhovateľovi bol priznaný dôchodok za výsluhu rokov, ktorý sa za výsluhový dôchodok iba považuje, nejde teda o výsluhový dôchodok, ale naďalej je dôchodkom za výsluhu rokov. Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutia o vzniku a zániku nároku na starobný dôchodok ku dňu 25.02.2010 podľa § 65, § 112 ods. 1, § 274, § 82 a § 81 ods. 1 ZSP.

Medzi účastníkmi samotný výpočet starobného dôchodku podľa ZSP nebol sporný.

Podľa § 94 zákona č. 114/1998 Z.z. o sociálnom zabezpečení vojakov (účinný od 1.5.1998) dôchodky za výsluhu rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajšieho predpisu, tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona a na ktorých výplatu sú príslušné orgány sociálneho zabezpečenia vojakov, sa považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu jeho účinnosti, a zvyšujú sa od tohto dňa o 12%.

Podľa § 125 ods.13 zákona č. 328/2002 Z. z., ktoré je prechodným ustanovením zákona, výsluhové dôchodky priznané a vyplácané podľa § 89 ods. 2 a 3, § 91, § 92 ods. 2 a § 94 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení neskorších predpisov sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu jeho účinnosti, a od tohto dňa sa zvyšujú o 10 %. Na výplatu týchto dôchodkov je príslušný útvar sociálneho zabezpečenia ministerstva alebo Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia. Výplata týchto dôchodkov sa financuje z

osobitného účtu.

Podľa § 266 ods. 1 ZSP, dôchodok za výsluhu rokov priznaný do 31. decembra 2003 sa považuje po tomto dni za invalidný dôchodok, a to v sume, v akej patril do 31. decembra 2003, bez obmedzenia z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti.

Z citovaných ustanovenia vyplýva, že starobný dôchodok navrhovateľa nie je výsluhovým dôchodkom ani podľa zákona č. 114/1998 Z. z. ani podľa zákona č. 328/2002 Z.z., za výsluhový dôchodok sa iba považuje, a to predovšetkým na účely ďalšej valorizácie tohto dôchodku.

V zmysle § 266 ZSP predmetný dôchodok je naďalej dôchodkom za výsluhu rokov a tento sa považuje za invalidný dôchodok v skutočnosti ako „fikcia“ pre zachovanie vzniknutých nárokov.

Hoci podľa § 266 ods. 1 ZSP dôchodok za výsluhu rokov sa považuje za invalidný dôchodok je potrebné si uvedomiť, že už podľa zákona č. 114/1998 Z.z. sa táto navrhovateľova dávka považovala za výsluhový dôchodok z osobitného systému sociálneho zabezpečenia. Ide teda o dávku výsluhového zabezpečenia, vyplácanú z osobitného systému sociálneho zabezpečenia.

Vzhľadom na to, že dôchodok za výsluhu rokov navrhovateľa sa považuje za výsluhový dôchodok z osobitného systému sociálneho zabezpečenia (v danom prípade zákona č. 114/1998 Z.z.) aplikácia ustanovenia § 266 ZSP už neprichádza do úvahy, keďže nejde o dávku zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia, nie je možný postup podľa § 81 ZSP, upravujúceho postup v prípade súbehu dávok zo systému všeobecného sociálneho zabezpečenia (poistenia).

Odporkyňa preto nemohla použiť na danú vec ani ustanovenie § 266 ods. 1 ZSP, ktorá už bola riešená podľa zákona č. 100/1988 Zb.

Vzhľadom na uvedené dôvody odvolací súd rozhodnutie odporkyne nepovažoval za súladné so zákonom pre nesprávne právne posúdenie veci, preto podľa § 250ja ods.3 veta prvá O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods.4 O.s.p.). Jej úlohou bude rozhodnúť o nároku na starobný dôchodok a jeho výplatu v súbehu s výplatou dôchodku za výsluhu rokov považovaného za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. znovu, resp. s pridaným zvýšením za doby poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového poistenia.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, lebo odporkyňa v konaní úspešná nebola a navrhovateľov právny zástupca ich vyčísliť správne v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov v celkovej sume 175,01 € za dva úkony po á 64,53 € a za dva paušály po á 8,39 € plus DPH 20% zo sumy 145,84 € = 29,17 €.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.